

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

Afwegingskader en route voor de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring

Passend regulier of speciaal?

Er zijn situaties, waarin het voor een jongere niet voldoende lukt om het reguliere voortgezet onderwijs te volgen. Dit document beschrijft welke mogelijkheden er dan zijn binnen het samenwerkingsverband VO West-Friesland om deelname aan het onderwijs mogelijk te maken, welke stappen hiervoor gezet dienen te worden en aan welke criteria voldaan moet worden. Het samenwerkingsverband vo heeft hierbij een ondersteunende, toetsende en besluitvormende rol.

Wij zien de volgende mogelijkheden:

1. Wanneer de huidige school handelingsverlegen is in het bieden van de passende extra ondersteuning, wordt nagegaan of een andere vo-school wél de passende ondersteuning kan bieden. Vanuit de visie van het samenwerkingsverband dat leerlingen zo veel mogelijk thuis nabij naar school kunnen gaan, gaan we ervanuit dat er verschillen zijn in het ondersteuningsaanbod van de vo-scholen. Scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel opgesteld waarin zij aangeven welke ondersteuning zij kunnen bieden op hun school. Wanneer een leerling een vorm van ondersteuning nodig heeft die niet op de vo-school van inschrijving wordt geboden wordt verkend of een andere (thuisnabije) VO-school de ondersteuning wel kan bieden. Een consulent van het samenwerkingsverband kan hierbij ondersteunen.
2. Wanneer een leerling een vorm van diepte ondersteuning nodig heeft die conform de school ondersteuningsprofielen van de gezamenlijke vo-scholen niet geboden kan worden op een van de vo scholen kan er een toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd voor een plaatsing op een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) of praktijkschool (pro).

Criteria voor verwijzing naar het vso of pro

Het samenwerkingsverband vo hanteert criteria en een handelingsgerichte afwegingskaders als leidraad om te bepalen of een leerling een tlv krijgt voor een school voor praktijkonderwijs (pro) of voortgezet speciaal onderwijs (vso). Een aanvraag moet voldoen aan de gestelde criteria per onderwijssetting. De geformuleerde onderwijsbehoeften zijn bedoeld om een inschatting te kunnen maken van passend onderwijsaanbod.

TOELAATBAARHEID VOORGEZET SPECIAAL ONDERWIJS VOOR ZEER MOEILIK LERENDE KINDEREN

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

Criteria verwijzing

Cognitie:

- IQ < 55: De leerling heeft voortdurend de begeleiding en ondersteuning van de leerkracht nodig bij het volledige schoolprogramma of,
- IQ 55-70, samengaan met een beperking in de onderwijsparticipatie, die blijkt uit het ontbreken van algemene leervoorwaarden en een zeer geringe sociale redzaamheid. Dit betekent dat de onderwijsbehoefte bestaat uit voortdurende ondersteuning bij het uitvoeren van (leer)taken of,
- De leerling heeft de voortdurende ondersteuning van de leerkracht nodig om geleerde vaardigheden toe te kunnen passen in een andere, c.q. nieuwe situatie of,
- *Syndroom van Down: medische verklaring.*

Didactisch:

- De leerachterstanden zijn, blijkend uit een overzicht van de leerontwikkeling, passend bij de cognitieve capaciteiten of te verklaren vanuit de samengaan de beperkingen in de onderwijsparticipatie.

Zelfredzaamheid:

- De leerling vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van algemene dagelijkse levensverrichtingen, zoals het zichzelf kunnen aan- en uitkleden, een gebrekkige zindelijkheid, eten met mes en vork, tafeldekken, bed opmaken e.d.
- De leerling vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van de communicatie, zoals het verstaanbaar kunnen praten in meer-woord-zinnen, vragen beantwoorden, contact zoeken en onderhouden, een boodschap kunnen overbrengen.
- De leerling vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van taak- en werkhouding, zoals taakgerichtheid, langere tijd aan een opdracht kunnen werken, doorwerken, werk afmaken zonder ondersteuning, hulp vragen, afleidbaarheid, samen kunnen werken.
- De leerling vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van sociaal functioneren, zoals gerichtheid op contact maken, zich staande houden in een sociale situatie, kunnen omgaan met conflicten, sociale situaties kunnen inschatten en oorzaak-gevolgrelaties.

Onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde criteria:

- De leerling is aangewezen op een specifiek aan zijn beperkte verstandelijke vermogens afgestemd lesaanbod en aanspreekniveau.
- De leerling heeft een leeromgeving nodig die zeer prikkelarm en rustig is.
- De leerling heeft een instructie nodig in zeer kleine stappen met een vast stappenplan en met zeer veel voortdurende en blijvende herhaling.
- De leerkracht functioneert als model en geeft altijd les volgens het model voordoen, samendoen, zelf doen.

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

- De leerling heeft een aanpak nodig waarbij nieuwe vaardigheden moeten worden aangeleerd vanuit concrete ervaring en moeten aansluiten bij de belevingswereld van de leerling.
- De leerling heeft opdrachten nodig waarin één enkele vaardigheid wordt geoefend, welke wordt ondersteund met een visueel eindvoorbeeld en waarbij de leerling gebruik maakt van concrete materialen.
- De leerling heeft activiteiten nodig die structuur bieden met een stap voor stap plan en die zelfcorrigerend zijn met directe feedback.
- De leerling heeft een zeer geduldige en empathische leerkracht nodig die hem de tijd geeft om informatie te verwerken en hem beloont voor zijn inzet.
- De leerling heeft een leerkracht nodig die leerstof in hoeveelheid beperkt en structureert zodat de leerling succes kan ervaren.
- De leerling heeft altijd voor- en verlengde instructie nodig.
- De leerling heeft een leerkracht nodig die voortdurend ordening en structuur van buitenaf aanbiedt.
- De leerling heeft meerdere keren per week voorbereiding nodig op het speekwartier (met wie ga je spelen, wat ga je doen).
- De leerkracht moet meer dan gemiddeld zijn best doen om contact te krijgen met de leerling.
- De leerling heeft meer dan gemiddeld communicatie nodig tussen school en ouders over de beleving op school.

Voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) volgt het Samenwerkingsverband de richtlijnen en handreiking zoals opgesteld door het ministerie van OCW, LECSO, PO- én VO-raad. Ernstig meervoudig beperkte leerlingen zijn leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking én bijkomende stoornissen. Voor leerlingen met een dergelijke ernstige problematiek is naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig. Deze leerlingen hebben structureel extra onderwijsondersteuning en extra zorg nodig.

TOELAATBAARHEID VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS VOOR LANGDURIG ZIEKE LEERLINGEN, LEERLINGEN MET EEN ERNSTIGE (SENSO-) MOTORISCHE BEPERKING (LG) OF EEN MEERVOUDIGE BEPERKING (MG)

Criteria verwijzing

Langdurig zieke leerlingen

- De leerling heeft een gediagnosticeerd ziektebeeld of een lichamelijke beperking en,
- De leerling is afhankelijk van gespecialiseerde (medische) zorg, continu of meerdere keren per dag (ook onder schooltijd) en,
- De leerling is onvoldoende zelfredzaam en is hierbij afhankelijk van volwassenen. Hierbij moet gedacht worden aan:
 - Fysieke ondersteuning: hulp bij de dagelijkse verzorging.
 - Educatieve ondersteuning: hulp bij organisatie- en planningsvaardigheden, t.g.v. van ziektebeeld/lichamelijke beperking.

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

- Medische ondersteuning met betrekking tot het toedienen van medicatie e.d.
- De leerling heeft een aangepaste leeromgeving nodig wat betreft ruimte, bed, verschoningsruimte, hygiëne, veiligheid en/of medicatiegebruik.

Leerlingen met een ernstige (senso)motorische of meervoudige beperking

- De leerling heeft een gediagnosticeerd ziektebeeld of een lichamelijke beperking en,
- De leerling is afhankelijk van gespecialiseerde (medische) zorg, continu of meerdere keren per dag en heeft met grote frequentie therapie nodig voor voldoende ontwikkeling (ook onder schooltijd). Te denken valt aan fysio-, ergotherapie of logopedie en,
- De leerling is onvoldoende zelfredzaam en is hierbij afhankelijk van volwassenen. Hierbij moet gedacht worden aan:
 - Fysieke ondersteuning: hulp bij de dagelijkse verzorging.
 - Educatieve ondersteuning: hulp bij organisatie- en planningsvaardigheden, t.g.v. van ziektebeeld/lichamelijke beperking.
 - Medische ondersteuning met betrekking tot het toedienen van medicatie e.d.
- De leerling heeft een aangepaste leeromgeving nodig wat betreft ruimte, bed, verschoningsruimte, hygiëne, veiligheid en/of medicatiegebruik en/of,
- De leerling maakt gebruik van (technische) aanpassingen. Zonder deze aanpassingen is het volgen van onderwijs niet mogelijk en/of,
- De leerling is aangewezen op een specifiek aan zijn beperkte verstandelijke vermogens afgestemd lesaanbod en aanspreekniveau (IQ < 70) en,
- De leerachterstanden, blijkend uit een overzicht van de leerontwikkeling, zijn passend bij de cognitieve capaciteiten of te verklaren vanuit de samengaande beperkingen in de onderwijsparticipatie.

Onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde criteria:

- De leerling heeft een leeromgeving nodig die zeer prikkelarm en rustig is.
- De leerling heeft een instructie nodig in zeer kleine stappen met een vast stappenplan en met zeer veel voortdurende en blijvende herhaling.
- De leerkracht functioneert als model en geeft altijd les volgens het model voordoen, samendoen, zelf doen.
- De leerling heeft een aanpak nodig waarbij nieuwe vaardigheden moeten worden aangeleerd vanuit concrete ervaring en moeten aansluiten bij de belevingswereld van de leerling.
- De leerling heeft opdrachten nodig waarin één enkele vaardigheid wordt geoefend, welke wordt ondersteund met een visueel eindvoorbeeld en waarbij de leerling gebruik maakt van concrete materialen.
- De leerling heeft activiteiten nodig die structuur bieden met een stap voor stap plan en die zelfcorrigerend zijn met directe feedback.
- De leerling heeft een zeer geduldige en empathische leerkracht nodig die hem de tijd geeft om informatie te verwerken en hem belooft voor zijn inzet.
- De leerling heeft een leerkracht nodig die leerstof in hoeveelheid beperkt en structureert zodat de leerling succes kan ervaren.
- De leerling heeft altijd voor- en verlengde instructie nodig.
- De leerling heeft een leerkracht nodig die voortdurend ordening en structuur van buitenaf aanbiedt.

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

TOELAATBAARHEID VOORGEZET SPECIAAL ONDERWIJS VOOR LEERLINGEN MET PSYCHIATRISCHE STOORNISSEN EN ERNSTIGE GEDRAGSPROBLEMEN

Criteria voor verwijzing

Er is altijd sprake van een combinatie van onderstaande criteria of een van de criteria levert een zeer ernstige onderwijsbelemmering op.

Gedrag:

- Er is sprake van gediagnosticeerde kinder- en jeugdpsychiatrische problematiek, recent vastgesteld of een aantoonbaar evident stabiel kindkenmerk en/of moeilijk te beïnvloeden gedragsproblemen. (zowel internaliserend als externaliserend)
- De problematiek is doorgaans in alle milieus aanwezig en GGZ en/of jeugdhulp zijn betrokken om in meerdere milieus te ondersteunen. Vanuit GGZ en jeugdhulp is expertise betrokken om waar mogelijk aanpassingen in onderwijsaanbod en onderwijsomgeving te realiseren. Wanneer ouder(s)/verzorger(s) betrokkenheid van GGZ en/of jeugdhulp weigeren is dit helder en transparant beschreven in het OPP.
- Reactief gedrag van de leerling: De leerling heeft aanzienlijke (reactieve) emotionele problemen door gevoelens van boosheid, onmacht, angst, tekortschieten, die zich uiten in een negatief zelfbeeld en een negatieve competentiebeleving ten aanzien van het totale functioneren op school: in de omgang met volwassenen, medeleerlingen en ten aanzien van de lesstof.
- Als gevolg hiervan laat de leerling meerdere keren per week fysiek of verbaal ongewenst gedrag zien richting zichzelf, andere kinderen of volwassenen, waarbij interventies en herstelmogelijkheden geboden vanuit onderwijs en jeugdhulp/GGZ onvoldoende leiden tot structurele verbetering in het functioneren van de leerling binnen de onderwijssetting.
- De leerling is aangewezen op een kleinschalige en volledig aangepaste leeromgeving.

Werkhouding:

- De leerling heeft voortdurende aandacht/aansturing/aanmoediging nodig in de taakcyclus.
- De leerling vraagt voortdurende voor- en verlengde- instructie, pre-teaching of remedial teaching nodig, waarbij andere factoren dan een zwakke cognitie een rol spelen.

Didactisch:

- Als gevolg van sociaal-emotionele problematiek en/of gedragsstoornissen komt de leerling onvoldoende tot leren, waardoor leerachterstanden ontstaan.

Onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde criteria:

- De leerling heeft een leerkracht nodig die systematisch, planmatig en met veel oog voor de onderwijsbehoeften van de leerling stap voor stap kan werken aan het (herstel van) schools functioneren van de leerling.

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

- De leerling heeft een schoolomgeving nodig waarin de veiligheid van eenieder is gegarandeerd, o.a. door de aanwezigheid van een time-out regeling, extra sociaal-emotionele ondersteuning, gedragspecialisten, ruimte voor fysieke activiteiten, maar ook door fysieke grenzen van het gebouw en de schoolomgeving.
- De leerling heeft erg veel structuur nodig in dag, taak en tijd.
- De leerling heeft meerdere keren per week extra toezicht nodig in vrije situaties.
- De leerling heeft meerdere keren per dag bijsturing nodig op storend gedrag in de klas.
- De leerling heeft meerdere keren per week (of per dag) extra stimulans nodig om mee te doen in de groep (samenwerken, contacten leggen)
- De leerling heeft meer dan gemiddeld communicatie nodig tussen school en ouders over het gedrag op school.

PRAKTIJKONDERWIJS (PRO)

Wettelijke criteria¹

Het samenwerkingsverband wijst de aanvraag voor praktijkonderwijs uitsluitend toe, indien de leerling:

- een intelligentiequotiënt heeft binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
- een leerachterstand heeft op ten minste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

Een aanvraag praktijkonderwijs bij het samenwerkingsverband kan alleen worden ingediend voor een leerling die:

- rechtstreeks afkomstig is van een school of instelling als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs of,
- rechtstreeks afkomstig is van een SO/VSO school of instelling als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, of
- rechtstreeks afkomstig is van het eerste leerjaar van een school voor voortgezet onderwijs of
- een nieuwkomer is.

Onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde criteria:

- De leerling heeft een leerkracht nodig die maatwerk biedt en met veel oog voor de onderwijsbehoeften van de leerling kan werken aan een zo' n optimaal mogelijke ontwikkeling.
- De leerling heeft een leeromgeving nodig waarbij de medewerkers als model fungeren.

¹ WVO artikel 10 en Inrichtingsbesluit WVO artikel 15d.

ALV	Instemming verleend	15-06-2021
OPR	Instemming verleend	23-06-2021
RvT	Goedkeuring verleend	30-06-2021
Bestuur	Vastgesteld	30-06-2021

- De leerling heeft structuur en voorspelbaarheid nodig waarbij verwachtingen duidelijk worden aangeboden (*Vaste lestijden, gestructureerd rooster, dagelijks mentortijd, dagelijkse planning*).
- De leerling heeft ondersteuning en/of begeleiding nodig bij het organiseren en plannen van het schoolse werk (*kleine klassen, geen huiswerk, boeken worden op school bewaard, extra inzet onderwijsassistenten enz.*).
- De leerling heeft ondersteuning en/of begeleiding nodig op sociaal-emotioneel gebied (*inzet psycholoog/ ondersteuningscoördinator, inzet extra individuele begeleiding, competentiegericht onderwijs, weerbaarheid/ sociale vaardigheidstraining, coaching gesprekken mentor, de mentor is de spil in de leerlingbegeleiding*).
- De leerling heeft een stimulerende levensechte leeromgeving nodig om tot didactische en persoonlijke ontwikkeling te komen. De leerling heeft baat bij de aanpak voordoen, nadoen, zelf doen.
- De leerling heeft in vrijere situaties extra voorbereiding en begeleiding nodig.
- De leerling is gebaat bij korte communicatielijnen tussen school, thuisfront en zo nodig externe deskundigen.
- De leerling moet worden voorbereid en heeft daar duidelijk ondersteuning bij nodig op het functioneren binnen de maatschappij (*werken in domeinen en het aanbieden van de vakken vrije tijd, burgerschap, wonen en werken*).
- De leerling heeft ondersteuning nodig om de kans van de leerling te vergroten op de arbeidsmarkt (*assessment, stage, nazorg*).

Hardheidsclausule:

Bovenstaande zijn criteria waar incidenteel en beargumenteerd door het samenwerkingsverband vo vanaf kan worden geweken op basis van de aanwezige dossierinformatie.

Procedures

Wanneer voor een leerling van het voortgezet onderwijs de plaatsing in het pro of vso noodzakelijk is, vraagt de vo-school de TLV aan. Hiervoor zijn de volgende stappen nodig:

Aanvraag 1^e Toelaatbaarheidsverklaring

De leerling zit op het reguliere vo of is aangemeld bij een vo-school.

WAT	WIE
Tijdens ten minste twee multidisciplinair overlegmomenten (MDO's) georganiseerd door de school wordt geconstateerd met ouder(s)/verzorger(s) (vanaf 12 jaar ook de leerling), dat de leerling vermoedelijk meer ondersteuning nodig heeft dan de school nu kan bieden.	naast ouder(s)/verzorger(s) én leerling zijn minimaal de deskundigen aanwezig die expertise hebben op het gebied van de ondersteuningsbehoefte van de leerling
De bevindingen vanuit dit overleg worden vastgelegd in het OPP van de leerling of toegevoegd als bijlage. Over het handelingsgedeelte van het OPP voert de school een OOGO ¹ . De zienswijze van de ouder(s)/verzorger(s) en/of leerling wordt ook toegevoegd in het OPP. De ondersteuningsbehoefte, de geboden ondersteuning en het vastgestelde uitstroomperspectief zijn transparant en navolgbaar voor alle betrokken verwoord in het OPP	De vo school
Daarna kan de school kiezen voor een van de volgende twee vervolgstappen: <i>Van alle besprekingen waar hieronder sprake van is, wordt door de school van inschrijving (kort) verslag gelegd in het OPP van de leerling of wordt het verslag toegevoegd aan het OPP als bijlage.</i> 1. Wanneer er in het MDO geen overeenstemming bereikt kan worden over de ondersteuningsbehoeften van de leerling of wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling nog niet voldoende duidelijk is, wordt het samenwerkingsverband geconsulteerd.	De vo school

<ul style="list-style-type: none"> - De school zorgt dat er een recent en ondertekend OPP is incl. de zienswijze van ouder(s)/verzorger(s) en/of leerling. - De school zorgt voor relevante aanvullende verslaglegging vanuit bijvoorbeeld GGZ en/of Jeugdhulp. - De school plaatst deze informatie in de gedeelde map en stuurt een mail naar de vaste aan school verbonden consulent en TCVO. - De school en de consulent overleggen over de te nemen stappen waarbij een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met aanwezigheid van ouder(s)/verzorger(s) (en evt. de leerling wanneer deze 12 jaar is) tot de mogelijkheden behoort. <p>2. De leerling heeft behoefte aan diepteondersteuning. De school vraagt het SWV om een tlv voor het pro of vso voor deze leerling te verstrekken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De school vult het aanvraagformulier via Indigo in en voegt hierbij ; - het OPP en aanvullende relevante verslaglegging. In het OPP is naast de wettelijk vereiste onderdelen opgenomen: - de onderbouwing waarom de school handelingsverlegen is en - hoe de onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning overschrijden, incl. de zienswijze van ouder(s)/verzorger(s) en evt. de leerling. - Het OPP is zo vormgegeven dat de ondersteuningsbehoefte, de geboden ondersteuning en de vastgestelde uitstroombestemming transparant en navolgbaar voor alle betrokkenen verwoord zijn. - In het OPP is aangegeven waarom een school handelingsverlegen is. 	
<p>Het dossier wordt gecontroleerd op volledigheid</p>	<p>het swv vo</p>
<p>Als het dossier niet compleet is dan wordt aan de school gevraagd om het compleet te maken. De aanvraag wordt niet in behandeling genomen. School mag binnen vier weken nog aanvullende stukken/informatie aanleveren. Aanvraag wordt stopgezet als de aanvraag na die vier weken nog niet compleet is.</p>	<p>De vo school</p>

Als het dossier volledig is dan worden twee consultants aangewezen om het dossier te behandelen.	het swv vo
De eerste deskundige van het samenwerkingsverband behandelt de aanvraag. Daarbij zijn drie mogelijkheden: a. de eerste deskundige heeft twijfels of er alles aan gedaan is om de handelingsverlegenheid van de school op te heffen. Er volgt nader overleg om de mogelijkheden van de school nogmaals te bespreken. b. de eerste deskundige constateert, na telefonische consultatie van de ouder(s)/verzorger(s), dat leerling, ouder(s)/verzorger(s) en school verschillende zienswijzen hebben. Wanneer er verschillende zienswijzen blijven tussen school en ouder(s)/verzorger(s) over de noodzakelijke ondersteuning van een leerling en/of een leerling is aangewezen op het aanbod van de vso-scholen in de regio, vindt er een OOGO[1] plaats waarbij de volgende partijen aanwezig zijn: c. de eerste deskundige constateert, na telefonische consultatie van de ouder(s)/verzorger(s), dat de leerling, ouders/verzorgers en school een gelijke visie hebben op de ondersteuningsbehoefte van de leerling én dat het OPP laat zien dat er alles aan gedaan is om de handelingsverlegenheid van de school op te heffen.	het swv vo b. verwijzende school, ouder(s)/ verzorger(s), leerling (wanneer deze 12 jaar of ouder is), consultant samenwerkingsverband, mogelijk gedragsdeskundige verwijzende school en ontvangende school.
De eerste deskundige van het samenwerkingsverband toetst de aanvraag aan de hand van het afwegingskader en formuleert op schrift het eerste deskundige advies over de mogelijke toekenning van de TLV en de categorie van de bekostiging.	
Een tweede deskundige van het samenwerkingsverband toetst de aanvraag aan de hand van het afwegingskader en schrijft het tweede deskundige advies over de mogelijke toekenning van de TLV en de categorie van de bekostiging Dit leidt tot toekenning of afwijzing van de TLV	
Toekenning	het swv vo

<p>Wanneer de deskundige adviezen beiden zijn geformuleerd en positief zijn neemt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband een besluit. Dan volgt toekenning van de tlv inclusief de hoogte van de bekostigingscategorie. Bij de toekenning wordt aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eventueel specifieke voorwaarden - duur van de TLV - eventueel een evaluatiemoment 	
<p>Afwijzing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer de deskundige adviezen zijn geformuleerd en beiden negatief advies geven voor het afgeven van een tlv neemt het bevoegd gezag van het SWV een voorgenomen besluit om de tlv niet af te geven. - Het bevoegd gezag informeert ouders, leerling en school over het voornemen om geen tlv af te geven en motiveert dit besluit. - 	het swv vo
<p>Toelichting van de afwijzing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband nodigt alle betrokkenen uit om het voorgenomen besluit toe te lichten en alle betrokkenen de gelegenheid te bieden om hierop te reageren. - 	Bevoegd gezag van het swv, ouders en school
<p>Definitief besluit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van het gevoerde gesprek neemt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband het definitieve besluit. Bij een negatief besluit worden Ouder(s)/verzorger(s), leerling en school gewezen op de bezwaarprocedure. 	Bevoegd gezag van het swv, ouders en school
<p>Bezwaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ouders en school besluiten of er bezwaar wordt aangetekend. Zo ja, dan volgen hiervoor de processtappen die hierbij van toepassing zijn. 	Ouders en school

Verlenging van toelaatbaarheidsverklaringen

VANUIT PRO/VSO-SCHOLEN

1. De leerling kan (her-)instromen op een reguliere vo-school. De school maakt hiervoor afspraken met een reguliere vo-school over een gefaseerde instroom.
2. Leerlingen voor wie na de 1^e TLV het vso/pro onderwijs op onderwijskundig gebied ontwikkeling is die functioneel en voordeliger is voor het realiseren van het uitstroomperspectief kan er een verlenging van de tlv aangevraagd worden

De stappen voor verlenging van de TLV:

WAT	WIE
De pro/vso school levert eind oktober een lijst aan met de namen van leerlingen waarvan de tlv afloopt aan bij het swv vo.	De vso/pro school
De aanvragen voor de verlenging van de TLV worden ingediend voor 14 maart Hoe: via het aanvraagformulier in Indigo met het OPP waarin de onderbouwing is opgenomen waarom het traject van de leerling in het vso of pro verlengd zou moeten worden. In het OPP zijn naast de wettelijk vereiste onderdelen opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> - welke ondersteuningsbehoefte de leerling heeft en - waarom de leerling nog aangewezen is op de ondersteuning van de vso/pro school - de zienswijze van ouder(s)/verzorger(s) en de leerling. - In Indigo wordt tevens alle relevante verslaglegging van diagnostiek en hulpverlening in geplaatst. - 	De vso/pro school
Het dossier wordt gecontroleerd op volledigheid	het swv vo

<ul style="list-style-type: none"> - Als het dossier niet compleet is dan wordt aan de school gevraagd om het compleet te maken. De aanvraag kan dan niet in behandeling genomen worden. School mag binnen vier weken nog aanvullende stukken/informatie aanleveren. Aanvraag wordt stopgezet als de aanvraag na die vier weken nog niet compleet is. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Als het dossier volledig is dan worden twee consulenten aangewezen om het dossier te behandelen - De eerste deskundige van het samenwerkingsverband toetst de aanvraag aan de hand van het afwegingskader en formuleert op schrift het eerste deskundige advies over de mogelijke toekenning van de TLV en de categorie van de bekostiging. - Een tweede deskundige van het samenwerkingsverband toetst de aanvraag aan de hand van het afwegingskader en schrijft het tweede deskundige advies over de mogelijke toekenning van de TLV en de categorie van de bekostiging - Dit leidt tot toekenning van de TLV of afwijzing. - 	het swv vo
<p>Toekenning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer de deskundige adviezen beiden positief zijn, neemt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband een besluit. Dan volgt toekenning van de tlv inclusief de hoogte van de bekostigingscategorie. <p>Bij de toekenning wordt aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eventueel specifieke voorwaarden - duur van de TLV - eventueel een evaluatiemoment 	het swv vo
<p>Afwijzing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanneer de deskundige adviezen beiden negatief advies geven voor het afgeven van een tlv neemt het bevoegd gezag van het SWV een voorgenomen besluit om de tlv niet af te geven. 	het swv vo

<ul style="list-style-type: none"> - Het bevoegd gezag informeert ouders, leerling en school over het voornemen om geen tlv af te geven en motiveert dit besluit. - 	
<p>Toelichting van de afwijzing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband nodigt alle betrokkenen uit om het voorgenomen besluit toe te lichten en alle betrokkenen de gelegenheid te bieden om hierop te reageren. - 	Bevoegd gezag van het swv, ouders en school
<p>Definitieve afwijzing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van het gevoerde gesprek neemt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband het definitieve besluit. Ouder(s)/verzorger(s), leerling en school worden gewezen op de bezwaarprocedure. 	Bevoegd gezag van het swv, ouders en school
<p>Bezwaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ouders en school besluiten of er bezwaar wordt aangetekend. Zo ja, dan volgen hiervoor de processtappen die hierbij van toepassing zijn. 	Ouders en school

¶ OOGO is een op overeenstemming gericht overleg

Richtlijn afgifteduur van een tlv binnen samenwerkingsverband

Samenwerkingsverband VO hanteert de volgende richtlijn bij het bepalen van de afgifteduur van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

1 Instroom in het pro en het vso vanuit het po en s(b)o:

Toelating is uiteraard alleen mogelijk met een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) afgegeven door het College van Bestuur van het Samenwerkingsverband VO. Deze kan alleen worden aangevraagd door een vo-school of vso-school.

2 Uitstroom vanuit het vso naar vervolgonderwijs:

Wanneer de uitstroombestemming van een leerling is vastgesteld op vervolgonderwijs, is het kunnen behalen van een diploma leidend bij het bepalen van de afgifteperiode. Hierbij wordt de nominale en voor het praktijkonderwijs de gemiddelde schoolloopbaan aangehouden (voor vmbo 4 jaar, havo 5 jaar, vwo 6 jaar en pro 5 jaar). In bijgevoegde tabel wordt weergegeven tot welk leerjaar een tlv wordt afgegeven en wanneer een verlenging aangevraagd moet worden. Wanneer in het examenjaar blijkt dat de leerling niet kan uitstromen omdat het diploma niet is of kan worden behaald, dan kan de vso-school een nieuwe tlv aanvragen en wordt op basis van de deskundige adviezen besloten of verlenging uitzicht geeft op het behalen van een diploma. Wanneer in plaats van een diploma vmbo of pro een mbo1 opleiding wordt aangeboden gaan we voor de afgifte van de tlv ervan uit dat dit diploma wordt aangeboden gedurende de nominale duur van de opleiding van de tlv.

3 Uitstroom vanuit het vso naar arbeid of dagbesteding:

Wanneer de uitstroombestemming van een leerling is vastgesteld op arbeid of dagbesteding, is de leeftijd van de leerling leidend bij het bepalen van de afgifteperiode. De beste uitstroomleeftijd voor een vso-leerling varieert per jongere. Het samenwerkingsverband vindt dat er voor een jongere in het vso een onderwijsinhoudelijke meerwaarde moet zijn bij het volgen van onderwijs op een VSO-school. Sommige leerlingen hebben meer tijd nodig om zich te ontwikkelen dan andere leerlingen. Ook kan het voorkomen dat leerlingen eerder uitstromen wanneer er geen onderwijsdoelen meer zijn voor de leerling.

Het uitgangspunt is dat er voor leerlingen in het vso met uitstroombestemming arbeid of dagbesteding door het samenwerkingsverband een tlv wordt afgegeven tot het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt. Vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is de gemeente vanaf een leeftijd van 18 jaar verantwoordelijk om te zorgen voor een vorm van dagbesteding voor kwetsbare (jong)volwassenen.² Het is belangrijk dat de vso-school zo vroeg mogelijk in gesprek gaat met ouders, de gemeente en het SWV VO om zo een passend arrangement voor de jongere te realiseren. EMB-leerlingen verlaten gemiddeld genomen tussen hun 16e en 18e verjaardag het VSO.³

Wanneer een leerling goed voorbereid en met uitzicht op een passende arbeid- of dagbestedingsplaats het vso verlaat, is de kans groter dat hij terecht komt op passende plek. Dit is niet alleen in het belang van de leerling en het samenwerkingsverband, maar ook wenselijk vanuit maatschappelijk oogpunt. Wanneer de ontwikkeling op onderwijskundig gebied functioneel en voorwaardelijk is voor het realiseren van het uitstroomperspectief kan er een verlenging van de tlv aangevraagd worden.

² Mocht een leerling voor die tijd al beter op zijn plek binnen zijn uitstroombestemming dan is de jeugdwet van toepassing.

³

Praktische uitwerking van de 'Richtlijn afgifteduur van een tlv pro en vso binnen samenwerkingsverband VO West-Friesland'.

Dit is de praktische uitwerking van de hierboven beschreven 'Richtlijn afgifteduur van een tlv binnen samenwerkingsverband VO West Friesland'. Met deze richtlijn wil samenwerkingsverband VO eenduidig beleid voeren over de afgifteduur van de tlv's.

Bij het bepalen van de afgifteduur van de tlv zijn de volgende factoren leidend:

- Of de leerling onderwijs volgt op didactisch niveau (pro t/m vwo: uitstroombestemming vervolgonderwijs of arbeid) of onderwijs volgt binnen het vso cluster 3 met uitstroombestemming arbeid of dagbesteding.
- De klas waarin de leerling instroomt (bij onderwijs op didactisch niveau) of de leeftijd van de leerling ten tijde van het aanvragen van de tlv.
- De aard van de benodigde ondersteuning en daarmee samenhangend de mogelijke terugkeer naar regulier vo of een lagere bekostigingscategorie.
- Of het een nieuwe leerling betreft (leerling die op dat moment geen vso-onderwijs volgt met tlv/Cvl-indicatie), of dat het een herbeoordeling betreft (tlv wordt aangevraagd door vso-school waar de leerling op dat moment onderwijs volgt).

Hiernaast behoeft de richtlijn nog enkele opmerkingen. :

- Er wordt altijd een minimale tlv afgegeven indien de ondersteuningsbehoefte aangeeft dat terugkeer naar het regulier vo/lagere bekostigingscategorie aan de orde zou kunnen zijn.
- De richtlijn is zo opgesteld dat de vso-school in principe maar één keer een verleningen hoeft aan te vragen voor vso-leerlingen waarvan duidelijk is dat de ondersteuningsbehoefte zo groot is dat deze ondersteuning alleen geboden kan worden binnen een vso-school.

Opmerkingen specifiek gericht op het praktijkonderwijs:

- Voor het praktijkonderwijs is verblijfsduur gemiddeld 5 jaar, en er is maximale leeftijdsgrens van 18 jaar. Hierdoor wordt er een tlv praktijkonderwijs afgegeven tot en met het schooljaar dat de leerling 18 jaar wordt. Landelijk is de gemiddelde uitstroomleeftijd van een pro-leerling 17 jaar.
- Voor leerlingen die een leerlijn praktijkonderwijs in het vso volgen gaan we uit van een verblijfsduur van 5 jaar.

Opmerkingen specifiek gericht op het vso cluster 3, met uitstroombestemming arbeid en dagbesteding:

- Indien duidelijk dat terugstroom naar het regulier vo of een lagere bekostigingscategorie niet aan de orde is, wordt er voor leerlingen in het vso cluster 3 met uitstroombestemming arbeid of dagbesteding een tlv afgegeven t/m 16 jaar.
- Wanneer blijkt dat onderwijs voorliggend blijft na het 16e jaar, kan de vso-school een nieuwe tlv aanvragen. Deze kan, afhankelijk van het uitstroomperspectief van de jongere, afgegeven worden voor 1, of 2 schooljaren. Wanneer het voor de onderwijskundige ontwikkeling van de leerling noodzakelijk is dat de toelaatbaarheidsverklaring na de 18e jaar wordt verlengd dan bestaat daar conform

de wet de mogelijkheid voor. Dit kan wanneer de ontwikkeling op onderwijskundig gebied functioneel en voordelig is voor het realiseren van het uitstroomperspectief.

Dit is een algemene richtlijn waar incidenteel en beargumenteerd door het samenwerkingsverband VO vanaf kan worden geweken op basis van de aanwezige dossierinformatie.

ZML, LZK, LG en MG									
Uitstroombestemming	Leeftijd leerling bij aanvraag tlv	12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar
	Terugkeer naar reg vo of een lagere bekostigingscategorie mogelijk?								
		Minimale duur				Minimale duur			
Onderwijs	Ja	Zie overzicht geldigheidsduur tlv voor leerling op didactisch niveau							
Arbeid/dagbesteding	Ja	1, 2, 3 schooljaren (afhankelijk van perspectief leerling)				tot en met einde schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.			1 jaar*
	nee	Tot en met het schooljaar waarin de leerling 16 wordt.							

- Wanneer de ontwikkeling op onderwijskundig gebied functioneel en voordelig is voor het realiseren van het uitstroomperspectief kan er een verlenging van de tlv aangevraagd worden.

PRO/ VSO arbeidsmarktgericht profiel						
Uitstroombestemming	Instroommoment*	1e klas	2e klas	3e klas	4e klas	5e klas
	Terugkeer naar vmbo mogelijk?					
		Minimale duur				
Arbeid/Dagbesteding	Ja	Nieuwe leerling: Tot einde 2e klas	Nieuwe leerling: tot en met schooljaar waarin leerling 18 wordt.			
	nee	Nieuwe leerling: tot en met schooljaar waarin leerling 18 wordt.				

- Instroom in het pro is alleen mogelijk in of direct na het eerste jaar. Tenzij de leerlingen afkomstig zijn van het vso of nieuwkomers zijn.

VMBO						
Uitstroombestemming	Instroommoment	1e klas	2e klas	Sectorkeuze	3e klas	4e klas

	Terugkeer naar vo mogelijk?				
		Minimale duur			Minimale duur
Onderwijs/Arbeid	Ja	Nieuwe leerling: tot einde 2e klas	Nieuwe leerling: minimale duur		tot en met eindexamen
	nee	Nieuwe leerling: tot einde 3e klas	Verlenging : t/m eindexamenjaar		

HAVO							
Uitstroombestemming	Instroommoment	1e klas	2e klas	3e klas	Profiel keuze	4e klas	5e klas
	Terugkeer naar vo mogelijk?						
		Minimale duur					Minimale duur
Onderwijs/arbeid	Ja	Nieuwe leerling: tot einde 2e klas	Nieuwe leerling: minimale duur				tot en met eindexamen
	nee	Nieuwe leerling: tot einde 3e klas	Verlenging : t/m eindexamenjaar				

VWO								
Uitstroombestemming	Instroommoment	1e klas	2e klas	3e klas	Profiel keuze	4e klas	5e klas	6e klas
	Terugkeer naar vo mogelijk?							
		Minimale duur					Minimale duur	
Onderwijs/Arbeid	Ja	Nieuwe leerling: tot einde 2e klas	Nieuwe leerling: minimale duur				tot en met eindexamen	
	nee	Nieuwe leerling: tot einde 3e klas	Verlenging : t/m eindexamenjaar					